



Tolerantiško jaunimo asociacijos veikla LGBT bendruomenei

Ataskaita už 2009 m.

2010-04-02

Vilnius

Dirbdama žmogaus teisių srityje Tolerantiško jaunimo asociacija (TJA) prioritetinį dėmesį skiria homoseksualių, biseksualių bei transeksualių žmonių (LGBT) bendruomenei. TJA veiklą oficialiai pradėjo 2005 m. pabaigoje. Per penkerius veiklos metus organizacija suvienijo bendrai veiklai per 250 žmonių. Siekdami glaudžiau bendradarbiauti su Jumis norime trumpai pristatyti veiklą, kurią mes vykdomė skatindami pagarbą ir gindami žmogaus – LGBT – teises.

Visuomenės informavimas

Per praėjusius metus mūsų nariai parašė ne vieną dešimtį straipsnių, kuriuos publikavo interneto naujienų portalai „Delfi“, „Alfa“, dienraščiai „Vilniaus diena“, „Lietuvos Rytas“, „Atgimimas“ ir kt.; TJA nariai dalyvavo radijų („Žinių radijas“, LRT, „Opus 3“ ir kt.) ir televizijų laidose (LTV, TV3, LNK, Lietuvos ryto televizija ir kt.), davė interviu įvairioms žiniasklaidos priemonėms.

Reaguodama į įvykius Lietuvoje, TJA išreikšdama savo požiūrį platino žiniasklaidai ir agentūrai „BNS“ pranešimus. Siekdama pasiekti savo tikslų asociacija taip pat bendradarbiavo ir su kitomis žmogaus teisių ir lygių galimybių srityse dirbančiomis organizacijomis. Esame įsitikinę, kad mūsų pozicijos išsakymas padeda palengva keisti visuomenės nuomonę, padrašina bei angažuoja LGBT bendruomenės narius aktyviau ginti savo teises.

Neapykantos nusikaltimų prevencija ir teisinė LGBT gynyba

Mūsų iniciatyva šiuo metu vyksta 27 ikiteisminiai tyrimai dėl neapykantos homoseksualiems asmenims kurstymo, kuriuos Generalinė prokuratūra pradėjo gavusi TJA pareiškimus. Dažniausiai tyrimai baigiasi neapykantą dėl seksualinės orientacijos kursčių asmenų nubaudimu. TJA iniciatyva gayline.lt svetainėje yra sudaryta galimybė pranešti apie neapykantos kurstymą mūsų organizacijai.

2009 metais po TJA inicijuoto tyrimo teismas nubaudė neapykantą kurstančią svetainę įkūrusį Lietuvos tautinio jaunimo sąjungos vadovybės narį Edmundą Girskį. Šiais metais kreipėmės dėl baudžiamosios bylos iškelimo nuolat neapykantą homoseksualiems žmonėms kurstančiam Seimo nariui Petriui Gražuliui.

Aktyvi organizacijos vykdoma viešosios erdvės stebėseną ir veiksmai siekiant, kad būtų nubausti neapykantos kurstytojai, davė rezultatų: patys radikalių svetainių administratoriai imasi trinti neapykantą kurstančius komentarus, ragina susilaikyti nuo tokių komentarų. Taip prisidedama prie bendros nepakantumo atmosferos

mažinimo homoseksualiems, biseksualiems ir transseksualiems Lietuvos gyventojams.

Siekdama sudaryti teisinį precedentą ir padėti transseksualiems piliečiams TJA, remdamasi įstatuose numatyta teise atstovauti Asociacijos narius, finansavo 2 teisminius procesus. Džiaugiamės, kad teismas priėmė palankų sprendimą ir įpareigojo Lietuvos migracijos tarnybą nedelsiant išduoti naują lyties tapatybę atitinkančius dokumentus lyties keitimo operaciją pasidariusiam Lietuvos piliečiui. Šiuo metu teisme nagrinėjamas antrasis ieškinys dėl žalos atlyginimo.

Svetainė gayline.lt

TJA nariai rašo, verčia, siunčia ir skelbia gayline.lt įvairias naujienas, tyrimus, straipsnius, renginių anonsus, įvykius, komentarus ir pan. TJA nariai ir draugai per 2009 metus šioje svetainėje pateikė per 430 straipsnių.

TJA iniciavo ir vykdė gayline.lt svetainės struktūros pakeitimus, kad tinklalapis būtų patrauklesnis ir tinkamesnis bendruomenės švietimui.

Tradicinė stovykla

Kaip ir kasmet, vasarą organizavome tradicinę TJA stovyklą, kurioje dalyvauja ir homoseksualūs žmonės. Dėl didelio populiarumo, kaip ir pernai buvo organizuotos dvi stovyklos – birželio ir rugpjūčio mėnesiais. Šalia pramogų, stovyklose buvo skatinamas dalyvių solidarumas ir noras veikti bendram labui, integracija. Deja, tenka pripažinti, kad norinčių dalyvauti yra daug daugiau nei galimybių, todėl šiemet, kaip ir pernai, planuojamos dvi stovyklos.

Birželio mėn. neformalioje aplinkoje taip pat vyko TJA narių mokymai, kuriuose paliesta ir LGBT teisių gynimo problematika.

Pilietinis aktyvumas

TJA aktyviai dalyvavo įstatymų leidybos procese, siekdama užkirsti kelią homofobiškų įstatymų priėmimui. Priimant Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymą TJA nariai dalyvavo Seimo komitetų posėdžiuose, kuriuose išsakė neigiamą poziciją homofobinių nuostatų atžvilgiu, teikė kreipimuisi, o priėmus įstatymą organizavo mitingą prie Prezidentūros prašydama Prezidento Valdo Adamkaus įstatymą vetuoti. TJA narių ir draugų iniciatyva protesto mitingai vyko Briuselyje ir kitose Europos miestuose. Nors įstatymas buvo priimtas atmetus Prezidento veto, jis sulaukė tarptautinės kritikos ir 2009 metų gruodį jis buvo pakeistas išbraukiant tiesiogines nuorodas į homoseksualius, biseksualius ir poligامينius santykius. Prie tarptautinės kritikos prisidėjo ir TJA vykdyta aktyvi informacinė kampanija apie šį įstatymą užsienio kalbomis, kreipimaisi į tarptautines organizacijas. Ketiname ir toliau siekti, kad šis įstatymas būtų pataisytas ir jame neliktų net ir sušvelnintų homofobinių nuostatų.

TJA iniciatyva buvo pakeistos Europos Teisės departamento išvados P.Gražulio pateiktoms Baudžiamojo ir Administracinio kodeksų pataisoms, numatančioms atsakomybę už „homoseksualizmo propagandą“. TJA anglų kalba

paviešinus Europos Teisės departamento išvadas, kuriose siūlyta numatyti dar griežtesnes bausmes, departamentas skubiai jas pakeitė, pripažindamas, kad toks įstatymo projektas prieštarauja tarptautinei ir Europos žmogaus teisių apsaugos sistemai. Imsimės visų priemonių, kad šios siūlomos pataisos nebūtų priimtoms.

TJA aktyviai dalyvavo Europos Parlamento rinkimų kampanijoje organizuodami ir remdami nuosekliai LGBT bendruomenės teises remiančią, už nuopelnus žmogaus teisių srityje Lietuvos metų moterimi išrinktą socialdemokratę prof. Mariją Aušrinę Pavilionienę. Galime tik pasidžiaugti, kad ji surinko beveik [18.000](#) reitingo balsų. Nors jų nepakako išrinkimui į Europos Parlamentą, M.A.Pavilionienė tapo Seimo nare ir bendradarbiauja su TJA gindama žmogaus orumą nepriklausomai nuo seksualinės orientacijos.

Rinkimų rezultatai paskatino aktyviau už žmogaus teises pasisakyti ir kitus politikus Socialdemokratų partijoje ir Europos Parlamente. Po rinkimų M. A. Pavilionienei prisiekus Seime, vėliau tapus LSDP pirmininko pavaduotoja sėkmingiau plėtojama veikla žmogaus teisių užtikrinimui politinėje darbotvarkėje.

TJA atstovai, kurios komandoje buvo ir M.A.Pavilionienė dalyvavo „Baltic Pride“ eitynėse Rygoje. Tolerantiško jaunimo asociacija yra viena iš „Baltic Pride 2010“ renginius koordinuojančių organizacijų Lietuvoje šių metų gegužės mėnesį. Manome, kad tai – vienas svarbiausių įvykių organizacijos ir Lietuvos LGBT teisių gynimo istorijoje.

TJA kovo mėnesį pasmerkė vykdytą neapykantos homoseksualiems žmonėms kurstymo kampaniją dėl „Gender Loops“ projekto ir kreipėsi į Vyriausiąją tarnybinės etikos komisiją dėl socialinės apsaugos ir darbo viceministrės Jolantos Ramonienės vykdomų įstatymų pažeidimų „Gender Loops“ tyrimo metu. VTEK pripažino, jog J. Ramonienė supainiojo viešus ir privačius interesus.

TJA aktyviai bendradarbiauja su Vakarų valstybių ambasadomis Lietuvoje siekiant gerinti LGBT situaciją. 2009 metais kartu su Nyderlandų ambasada pradėtas vykdyti projektas „Kovok už save – už LGBT teises“, kurio tikslas – stiprinti LGBT bendruomenės sutelktumą, pasitikėjimą savimi ir informuotumą apie savo teises.

TJA neliko nuošalyje ir dėl diskriminacijos kitose šalyse, todėl kreipėsi į Turkijos bei Kolumbijos vyriausybes, ragindama sustabdyti homoseksualių žmonių teisių pažeidimus šiose valstybėse. Taip pat dalyvavome akcijose raginančiose Ugandos parlamentą nepriimti homoseksualumą dar labiau kriminalizuojantį įstatymą.

Nuo pat veiklos pradžios Lietuvoje TJA aktyviai dalyvavo Europos Tarybos kampanijoje „Visi skirtingi – visi lygūs“, tęsdama tradicijas organizacija į projektus įtraukia „Gyvąją biblioteką“ – metodą-renginį, skirtą griauti stereotipus apie įvairias žmonių grupes.

TJA ir atstovavimas skėtinėse jaunimo organizacijose

Metus buvusi Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos (LiJOT) stebėtoja, TJA buvo pripažinta tikraja nare. Už Asociacijos priėmimą balsavo dauguma – 24 iš 30 balsavusiųjų organizacijų atstovų, 4 prieš, 2 susilaikė. Dėl organizacijos indėlio LGBT

teisių srityje įstojimui prieštaravo 4 organizacijos: Jaunųjų konservatorių lyga, Ateitininkai, Jaunieji krikščionys demokratai ir pan. Suprantama, kad LGBT atskirties, ir diskriminavimo klausimas šioje didžiausioje Lietuvos jaunimo organizacijos vienijančioje nacionalinėje skėtinėje Taryboje buvo keliamas ir diskutuojamas. 25-ojoje LIJOT asamblėjoje Tolerantiško jaunimo asociacija teikė rezoliucijos projektą dėl Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo Nr. XI-333 – kuriai priimti organizacijoms pritrūko drąsos.

Tolerantiško jaunimo asociacija atsižvelgdama į Lietuvos tautinio jaunimo sąjungos radikaliai ksenofobinę, homofobinę, antisemitinę veiklą dėjo pastangas, kad tokio pobūdžio organizacija nebūtų priimta į Lietuvos jaunimo organizacijų Tarybą. Balsavimo metu 16 organizacijų už priėmimą, 5 prieš ir 9 susilaikius – Lietuvos tautinio jaunimo sąjunga nebuvo priimta į LIJOT.

Tarptautinių dienų minėjimai

Minint Tarptautinę dieną prieš homofobiją TJA organizavo diskusiją „Ar homoseksualūs asmenys Lietuvoje diskriminuojami“.

Tarptautinės Tolerancijos dienos proga kartu su organizacijos gimtadieniu buvo organizuotas spalvingas vakarėlis „Different Halloween“ Roller klube.

Kita

Savo patalpose TJA tradiciškai rengia filmų ir žaidimų vakarus, skirtus pagarbai žmogui ir tolerancijai ugdyti.

TJA ir Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos užsakymu buvo atliktas tyrimas, kuris aiškino diskriminacijos (taip pat ir dėl seksualinės orientacijos) paplitimą mokyklose.

Tolerantiško jaunimo asociacija per praėjusius metus parengė leidinuką „Mūsų dukterys ir sūnūs“ skirtą homoseksualių vaikų tėvams, siekiant padėti pažinti savo vaikus ir padėti šeimoms išvengti homofobinės atmosferos. Balandžio mėnesį planuojame išleisti leidinuką. Jis bus platinamas nemokamai.

Tolerantiško jaunimo asociacijos atstovas dalyvavęs Tarptautinės gėjų ir lesbiečių jaunimo ir studentų organizacijos (IGLYO) Asamblėjoje balsavo už Lietuvos gėjų lygos priėmimą į asociaciją. Šiaurės šalių, Lenkijos ir Baltijos LGBTQ studentų asociacijos (ANSO) Generalinėje asamblėjoje į valdybą buvo išrinktas TJA narys Laurynas Pliuškyš.

TJA įsipareigoja ir toliau aktyviai plėsti veiklą, siekti pagarbos LGBT žmonėms įtvirtinimo, LGBT teisių gynimo stiprinimo. Turime pasidžiaugti, kad nuo 2009 m. (Savanorių pr. 66, 220 kab. Kaunas [eta] tja.lt) įsikūrė TJA Kauno padalinio biuras sėkmingai plėtojantis organizacijos tikslus šiame regione.

Mes taip pat kviečiame ir Jus nelikti abejingais, o solidariai vienyti ir bendrai siekti, kad kiekvienas žmogus galėtų gyventi oriai ir būti laimingas.